

ආසියා-පැසිෆික් සමුලුව අමතමින් ට්‍රම්ප් ආර්ථික යුද්ධය ඉස්මතු කලේය

Trump sets out economic war in address to Asia-Pacific summit

නික් බිම්ස් විසින්
2017 නොවැම්බර් 11

විශ්විතාමයේ ඩා නැංගි පැවති ආසියා-පැසිෆික් ආර්ථික සමුලුවේදී (ඒපෙක්) ජාතිකවාදය ලෙස පමණක් විස්තර කල හැකි "පලමුව ඇමරිකාව" පිලිබඳ කථාව තුළින් 10දා ජනාධිපති ඩොනල්ඩ් ට්‍රම්ප්, රාජ්‍ය නායකයින් හා වෙළඳ ඇමතිවරුන් හමුවේ තබනු ලැබුවේ, මුලුමනින්ම පාහේ ආර්ථික යුද්ධ ප්‍රකාශයකි.

පෙර දින දෙක තුළ විනයේදී ඔහු අනුගමනය කල සාපේක්ෂව මැඩගත් තත්වය පැත්තකට දමා ට්‍රම්ප්, කලාපය තුළ ඔහු සඳහන් කල, "උල්ලංඝනය කිරීම්, වංචා කිරීම් හෝ ආර්ථික ආක්‍රමනකාරීත්වයට" එරෙහිව බැන වැදුණේය. පැහැදිලිවම ඒවා එල්ල කලේ බීජිංහට එරෙහිවය.

කථාව තුළ ගොනු කලේ, වොෂින්ටනය ඉන්දු-පැසිෆික් ලෙස හඳුන්වන කලාපයේ ඇමරිකානු පිලිවෙත පිලිබඳ මූලික පැහැදිලි කිරීමකි. ශාලාවේ ශබ්ද විකාශන දෙදරුම් කන හඬින් බිරැසන් දෙමින් ට්‍රම්ප්, ඇමරිකානු රැකියා උදුරා ගන්නා ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කිරීම පිලිබඳව විනයට හා අනෙකුත් රටවලට දොස් පැවරීය.

"අපට තවදුරටත් මෙවන් උග්‍රම වෙළඳ අපයෝජන ඉවසිය නොහැකිය, අප ඒවා ඉවසන්නේ නැත."

"වසර ගනනාවක කඩවුනු පොරොන්දු පැවතියදීම අපට පැවසුවේ, ඉක්මනින්ම යම් දිනක සෑම කෙනෙක්ම සාධාරණ හා වගකිවයුතු ලෙස කටයුතු කරනු ඇති බවය. ඇමරිකාවේ ඉන්දු-පැසිෆික් කලාපයේත් ජනතාව ඒ දිනය එලඹෙන තෙක් බලා සිටියහ. එහෙත් ඒ දිනය උදාවුනේ නැත, අද මා මෙහි සිටින්නේ එබැවින්ය, අප මුහුන දෙන අභියෝග ගැන අවංකව කතාකිරීමටය...අදින් පසුව අපි මුලුමනින්ම සාධාරණ හා සමාන පදනමකට එන්නෙමු. තවදුරටත් අපි එක්සත් ජනපදය වාසියට හරවා ගන්නට ඉඩ නොතබන්නෙමු. මම හැම විටම පලමුවෙන් ඇමරිකාව තැබීමට යන්නෙමි."

ට්‍රම්ප්ගේ දෝස්මුරයට වැදගත් උපාංග දෙකක් ඇතුළත්ය. ලෝක වෙළඳ සංවිධානය (ලෝවෙසං) යටතේ කි යාන්මක වන වෙළඳාමේ බහු පාර්ශවික ක්‍රමයට පහර දීම හා විනයට එරෙහිව යොමු කල, ඇමරිකාව

ප්‍රමුඛත්වය දරන කලාපීය කන්ඩායමක් සඳහා කැඳවුම් කිරීම ඒ දෙකයි.

විශේෂයෙන් විනය නම් නොකරමින් ට්‍රම්ප්, "ලෝක වෙළඳ සංවිධානය විසින් සමහර රටවල් වැළඳගෙන සිටින්නේ, ඒවා එහි මූලධර්ම පවා පිලි නොගන්නා තත්වයකය. සරලව කිවහොත් ලෝක වෙළඳ සංවිධානය විසින් අපට සාධාරණය ඉටුකරනු ලැබ නැතැයි" හෙතෙම පැවසීය.

ඇමරිකාව ලෝවෙසං මූලධර්මයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව ට්‍රම්ප් පැවසීය. පෞද්ගලික ව්‍යවසායන් නගාසිටුවීම, නවීකරනය හා කර්මාන්තය ඒ අතර වේ. එහෙත් "අනෙකුත් රටවල්, ආන්ඩුවේ කාර්මික සැලසුම් හා රාජ්‍යයට ව්‍යවසායන් යොදාගන්නේ, සහනාධාර සහිත භාණ්ඩ ගොඩගැසීමටත්, මූල්‍ය මගඩ් හා කොල්ලකාරී කාර්මික ක්‍රමෝපායන්හි" නිරතවීමටත්ය.

මේ රටවල් තමන් අනුගමනය කරන රටවලට වඩා වැඩි වාසි සලසා ගැනීම පිනිස නීති රෙගුලාසි නොතකා කටයුතු කරමින්, වෙළඳාමේ "දැවැන්ත විකෘතීන්" ඇතිකර තිබෙන අතර ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ පදනමටම තර්ජනය කරයි.

"රට අමතරව, රැකියා, කර්මාන්තශාලා හා කර්මාන්ත, එක්සත් ජනපදයෙන් ද තවත් බොහෝ රටවලින් ද ගලවා ඉවත්කර ඇත."

විනය ඉලක්ක කල, ඇමරිකාව මාධ්‍ය කරගත් නව කන්ඩායමක් සඳහා කරන කැඳවුම, කලින් ආසියා-පැසිෆික් ලෙස හැඳින්වූ කලාපය ධවල මන්දිරය විසින් ඉන්දු-පැසිෆික් ලෙස හඳුන්වනු ලැබීම තුළ ගැබ්ව තිබේ.

ගිනැන්ෂල් ටයිම්ස් පත්‍රය සඳහන් කල පරිදි, ඩා නාංගිදී කල ට්‍රම්ප්ගේ කථාව අසා සිටි සමහරෙක් එම වචන භාවිතාව, කට වැරදීමක් ලෙස බැහැර කරති. එහෙත් එය "ආසියාව තුළ විනය පවත්වන පැතිර යන අනුභවයට හරස් කැපීම පිනිස, එක්සත් ජනපදය, ජපානය, ඕස්ට්‍රේලියාව හා ඉන්දියාව අතර වැඩෙන සහයෝගිතාව පෙන්නුම් කරමින් ආසියාව සඳහා ඔහු ගනන් බලා තම මූලෝපාය ඉදිරිපත් කිරීමේ වැයෙකි."

ඇමරිකානු ජනාධිපති, පසුගිය දශක හත තුළ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පාලනය කල, දෙවන ලෝක

යුද්ධයෙන් ඉක්බිතිව ඇමරිකාව විසින්ම පිහිටුවන ලද බහුපාර්ශවිකත්වයේ ආකෘතිය පසෙකට දැමිය. “අපගේ කොටස්කාරයෙකු වීමට අවශ්‍ය හා සාධාරණ ද සමාන ද වෙලදාමේ මූලධර්මයන්ට ගරු කරන කුමන හෝ ඉන්දු-පැසිෆික් ජාතියක්” සමග ද්විපාර්ශවික ගිවිසුම් වලට ඇමරිකාව එලඹෙනු ඇතැයි ඔහු පැවසීය.

“අප තවදුරටත් නොඑලඹෙනු ඇත්තේ, අපගේ දැන් බැඳ දමන, අපගේ ස්වෛරීත්වය බිලිදෙන හා ප්‍රායෝගිකව නොකල හැකි අර්ථයේ බලගැන්වීම් වලටය.” ට්‍රම්ප් පැවසීය.

ඔහු කියන අන්දමේ “ඉන්දු-පැසිෆික් සිහිනය” ගෙනහැර දක්වමින් ට්‍රම්ප් කියා සිටියේ, නීති නියාමයන්ට ගරු කරන අය “අපගේ සම්ප ආර්ථික කොටස්කරුවන්” බවය. එසේ නොවන අය, “එක්සත් ජනපදය තවදුරටත් උල්ලංඝනයන්, වංචා කිරීම් හෝ ආර්ථික ආක්‍රමණකාරීත්වය කෙරෙහි දැස් පියාගෙන නොසිටින බව තේරුම්ගත යුතු යයි” ඔහු බිරැසන් දුන්නේය. “ඒ කාලය අභවරය.”

බීජිනය යෙදී සිටින්නේ යයි ඇමරිකාව චෝදනා නගන කටයුතු මාලාවක් ගෙනහැර දැක්වීම මගින් ට්‍රම්ප්, නව මූලෝපාය එල්ල කෙරෙන්නේ කොහොටදැයි සැකයකට ඉඩක් නොතැබීය.

“බුද්ධිමය දේපොල එක පැහැර සොරකම් කිරීම අප තවදුරටත් ඉවසන්නේ නැත. සිය තාක්ෂණය රාජ්‍යයට නතු කරන ලෙස ව්‍යාපාර වලට බල කිරීමේ විනාශකාරී භාවිතයන්ට හා වෙලදපොල ප්‍රවිෂ්ටය වෙනුවෙන් හුවමාරු කරන බද්ධ ව්‍යාපාර වලට එලඹෙන ලෙස බල කිරීමට එරෙහිව අප කටයුතු කරනු ඇත.

“පෞද්ගලික තරඟකරුවන් ව්‍යාපාර වලින් අතුගා දැමෙන, යෝධ රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් තුලින් දැවැන්ත සහනාධාර ලබමින් පවත්වාගෙන යන කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් අප පියවර ගනු ඇත.”

බීජිනයේ එක් තීරුවක් එක් මාවතක් ව්‍යාපෘතිය තුලින් කලාපය පුරා රටවලට ගලා යන වින ආයෝජන බලාපොරොත්තු වලට වල කැපීමේ උත්සාහයක් දැරෙන න්‍යායපත්‍රයක් ට්‍රම්ප් ගෙනහැර දැක්වීය. “ආර්ථික වර්ධනය නගාසිටුවන, උසස් වර්ගයේ යටිතල ආයෝජන වෙතට” ලෝක බැංකුව හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව ඔවුන්ගේ කටයුතු යොමු කල යුතු බව කියා සිටිමින් ඇමරිකාව, සිය සංවර්ධන ව්‍යායාමය යලි සකසනු ඇති බව ඔහු පැවසීය.

ඇමරිකාව “අපගේ සංවර්ධන මූල්‍ය ආයතන” ප්‍රතිසංස්කරනය කරනු ඇත. “එමගින් ඔබගේ ආර්ථිකයන්හි පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන වඩා හොඳින් දීර්ගත්වනු ඇත. එසේම බොහෝ කොන්දේසි

ඇතුලත් රාජ්‍යය විසින් මෙහෙයවන ව්‍යවසායන්ට ශක්තිමත් විකල්පයන් සම්පාදනය කරනු ඇත.”

ප්‍රධාන වින ආයෝජන ව්‍යාපෘතීන් හමුවේ, “තවත් කල යුතුය” යන හිස් කැපවීම, සංයුක්ත ආර්ථික මූලපිරීමේ මාවතෙහි පිලිගැන්වීමට ඇමරිකාව සතුව ඇත්තේ සොවිවමක්ය යන්න ඉස්මතු කරනවා පමණි.

ට්‍රම්ප්ගේ කටාවෙන් මිනිත්තු ගනනකට පසුව වින ජනාධිපති සී පීන්පින් සමුලුව ඇමරිකය. ට්‍රම්ප්ගේ කටාව ගැන සඳහන් නොකර සී අවධාරනය කලේ, ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව, ආර්ථික විවෘත භාවය හා බහුපාර්ශවිකත්වය පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවයි.

මෑත දශක වලදී ආර්ථික ගෝලීයකරනය ගෝලීය වර්ධනයට වැදගත් දායකත්වයක් සැපයූ බව සී පැවසීය. එය “ආපසු හැරවිය නොහැකි ඓතිහාසික ප්‍රවනතාවක් බවට පත්ව ඇති” බව ඔහු අවධාරනය කලේය. “සියලු දෙනාට වාසි සැලසෙන විවෘත ආර්ථික පිලිවෙත දීර්ගත් කිරීමට අපි කටයුතු කල යුත්තෙමු. විවෘත භාවය ප්‍රගතිය සලසයි, පැත්තකටවි සිටීම යමෙක් පිටුපසට යවයි.”

සීගේ කටාවට ඇතුලත් වූන වගන්ති හා තේමාව, එක් කාලයක ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරයෙක් කල හැකිව තිබූ කටාවකට සමානකම් දරයි. මෙය සලකුනු කරන්නේ ලෝක ආර්ථික ව්‍යුහයේ සිදුව ඇති දැවැන්ත පරිවර්තනයයි.

ඇමරිකාවට නොඅඩු ලෙස විනය, ජාතික ආර්ථික අවශ්‍යතාවන්ගේ පදනම මත ක්‍රියාත්මක වේ. වෙනස නම් ඇමරිකාව, වත්මන් ගෝලීය පර්යාය තමන් තව තවත් ආර්ථික පරිහානියට යවන බව දැකගැනීමත්, රටේ පාලක පන්තිය සැදුම්ලත් ප්‍රකෝට්පතියන් හා කතිපයාධිකාරීන්ගේ අවශ්‍යතා නියෝජනය කරන වින නායකත්වය, එය අවස්ථා විවෘත විමක් ලෙස දැක ගැනීමත්ය.

මේ ආකෘතිය තුළ බීජිනය සිය වර්ධනය වන ආර්ථික ශක්තිය යොදාගැනීමට උත්සාහ කරන්නේ, පසුගිය මාසයේ පැවති වින කොම්යුනිස්ට් පක්ෂ සමුලුවේදී සීගේම වචන වලින් පැවසූ පරිදි, “ලෝක බලවතෙකු” බවට පත්වීමත්, “මධ්‍යම කරලියට සම්ප විමත්” පිලිබඳ මූලෝපායික ඉලක්කය සපුරාගැනීමට ය.

මෙම ගැටුමට සාමකාමී විසඳුමක් ඇත්තේ නැත. එහි වෛෂයික තර්කනය ගමන් කරන්නේ එක් පැත්තකට පමණි. එනම්, ඇමරිකානු ධනපති පන්තිය මිලිටරි මාධ්‍යය තුලින් සිය පැහැදිලි ආර්ථික පරිහානිය ජයගැනීමට දරන වැයම හමුවේ, ඇමරිකාව හා විනය අතර යුද්ධයේ පැත්තටය.

